

Moet Nederland een politiemissie sturen naar Afghanistan?

Debatexperts **Lars Duursma** en **John Bijl** brengen voor nrc.next maatschappelijke discussies in kaart. Namens Debatix helpen zij professionals en specialisten bij het overtuigend overbrengen van hun ideeën.

Het kabinet wil dit jaar een politietrainingsmissie van ruim vijfhonderd man naar Afghanistan. Heeft Nederland de morele plicht om actief te blijven in Afghanistan? Is het in ons belang een de gehanteerde logica verrassend veel op die in de Britse tv-serie Yes, Minister: "Something

sturen. Maar de meningen in de Kamer en de samenleving zijn sterk verdeeld. politiemissie te sturen? En gaat het hier wel om een politiemissie? Soms lijkt *must be done. This is something. Therefore, this must be done!*"

JA NEE

HEEFT NEDERLAND DE MORELE PLICHT OM ACTIEF TE BLIJVEN IN AFGHANISTAN?

Citaten	Analyse	Argumenten	Argumenten	Analyse	Citaten
<p>Ethische dimensie</p> <p>Bij de afweging moet vooral onze internationale verantwoordelijkheid centraal staan. Minister van Defensie Hans Hillen, CDA</p> <p>De allerbelangrijkste reden om te gaan is dat het land dat op dit moment nodig heeft. We moeten ervoor zorgen dat Afghanistan op eigen benen kan staan. Oud-commandant der strijdkrachten Dick Berlijn</p> <p>Nederland is onderdeel geworden van de geschiedenis van Afghanistan. We mogen de Afghanen daarom niet zomaar in de steek laten. Alexander Pechtold, D66</p>	<p>Politici benadrukken vaak onze internationale verantwoordelijkheid of noemen internationale solidariteit als belangrijk argument. Maar wat dit precies inhoudt, waarom het belangrijk is en waarop het gebaseerd is, blijft onuitgesproken.</p> <p>Als de term al onderbouwd wordt, dan gebeurt dit vaak met een cirkelredenering. "Onze internationale solidariteit komt voort uit ons lidmaatschap van de NAVO." "Waarom we lid zijn van de NAVO?" "Omdat we internationale solidariteit erg belangrijk vinden."</p> <p>Dit gebeurt wel vaker wanneer we iets zelf volstrekt vanzelfsprekend vinden. We zijn niet gewend die dingen uit te leggen. Maar of onze doelgroep die zaken even vanzelfsprekend vindt, is maar zeer de vraag.</p>	<p>Ja, want Nederland moet zijn internationale verantwoordelijkheid nemen. Ieder heeft de morele plicht om mensen in nood te helpen, als hij daartoe in staat is. Dat geldt voor een burger die een verdrinkend kind kan redden, maar ook voor een land dat kan helpen bij het opbouwen van een rechtsstaat die mensenlevens beschermt.</p> <p>Ja, want de Afghanen hebben onze hulp nodig. Na jaren van terreur en rechtsonzekerheid is er eindelijk hoop op verbetering van de leefomstandigheden in Afghanistan. Juist de kwetsbare groepen in het land – vrouwen, kinderen – zijn afhankelijk van onze steun.</p> <p>Ja, want met de politiemissie kunnen we het resultaat van eerdere inspanningen verankeren. We zijn dat niet alleen verschuldigd aan de Afghanen, maar ook aan alle militairen die zich eerder met gevaar voor eigen leven hebben ingezet in Afghanistan.</p>	<p>Nee, want Nederland heeft zijn verantwoordelijkheid inmiddels wel genomen. Als relatief klein land hebben we vier jaar lang zo'n 1.400 manschappen ingezet in Uruzgan – twee jaar langer dan oorspronkelijk beloofd. Het is inmiddels mooi geweest; andere landen moeten de fakkel maar overnemen.</p> <p>Nee, want de situatie in Afghanistan is volstrekt uitzichtloos. Daarmee vervalt onze morele verantwoordelijkheid om een nieuwe missie naar Afghanistan te sturen. Het gaat immers niet om onze intenties, maar om het daadwerkelijke effect van onze inspanningen.</p> <p>Nee, want Nederland is niet verantwoordelijk voor handhaving van de internationale rechtsorde. Een overheid hoort primair op te komen voor de belangen van haar eigen burgers. Het oplossen van problemen in ons eigen land verdient daarom prioriteit.</p>	<p>Opvallend is hoe weinig aandacht uitgaat naar de effectiviteit van een missie in Afghanistan. De tegenstanders noemen het af en toe terloops, terwijl de voorstanders het punt grotendeels verzwijgen. De logica lijkt op dit punt verrassend veel op die van de Britse tv-serie Yes, Minister: "Something must be done. This is something. Therefore, it must be done."</p> <p>Je zou verwachten dat tegenstanders de effectiviteit meer betwisten, en niet enkel als losstaand argument maar in relatie tot het morele vraagstuk.</p>	<p>We hebben de missie naar Uruzgan al twee keer verlengd. Op een gegeven moment komt je eigen geloofwaardigheid op het spel. We worden de 'gekke henkie' van de NAVO! Nederland heeft al een ruime bijdrage geleverd vergeleken met andere Europese landen. Harry van Bommel, SP</p> <p>Europa doet het en zal ermee doorgaan uit respect voor de Verenigde Staten, niet uit respect voor Afghanistan. Niemand gelooft nog in Afghanistan. Europese president Herman van Rompuy, citaat uitgelekt via WikiLeaks</p> <p>Nederland hoeft niet langer haantje de voorste te zijn bij internationale militaire acties. We schrappen daarom ook de kreet 'handhaving internationale rechtsorde' uit de Grondwet. Verkiezingsprogramma PVV</p>

IS HET IN ONS BELANG OM EEN POLITIEMISSIE TE STUREN NAAR AFGHANISTAN?

Pragmatische dimensie	Argumenten	Argumenten	Argumenten	Argumenten	Citaten	
<p>Een chaotische toestand in Afghanistan is niet alleen erg voor de mensen daar, maar heeft ook voor ons risico's. Denk aan terrorisme, Nederland heeft een direct veiligheidsbelang. Atzo Nicolaï, VVD</p> <p>Nederland heeft een aantal jaren wel een beetje boven zijn macht bijgedragen, maar slaat nu door naar de verkeerde kant. We laten het nu afweten; we hebben een modderfiguur geslagen internationaal. Atzo Nicolaï, VVD</p>	<p>Als we de regio niet stabiel maken, is de kans dat de Taliban in Pakistan aan macht winnen en een atoombom in handen krijgen vele malen groter. Daar zou ook de PVV zich zorgen over mogen maken. Henk Jan Ormel, CDA</p> <p>Als je tegen die missie bent, moet je maar uit de NAVO stappen. Wij zijn voor onze eigen veiligheid afhankelijk van onze bondgenoten. Dat betekent dat we ook met gezamenlijke missies mee moeten doen. Anders verliezen we aan invloed. Henk Jan Ormel, CDA</p>	<p>Beleidsmaatregelen worden regelmatig gerechtvaardigd door te wijzen op de dreiging van terrorisme. Dat kan effectief zijn, maar werkt al snel averechts. Cruciaal is of de burger het genoemde gevaar reëel acht.</p> <p>Het is zeer de vraag of voorstanders er verstandig aan doen te suggereren dat de Taliban mogelijk een atoombom in handen krijgen, als wij geen politiemissie sturen naar Kunduz. Een vergelijkbare fout werd destijds gemaakt door voorstanders van de Europese Grondwet, toen zij stelden dat zonder het verdrag de kans op oorlog in Europa zou groeien.</p>	<p>Ja, want de NAVO-missie in Afghanistan is cruciaal in de strijd tegen het internationaal terrorisme. Door voorwaarden te scheppen voor een veilige en stabiele samenleving, kunnen we voorkomen dat de regio weer een broeinest voor terrorisme wordt.</p> <p>Ja, want een nieuwe missie vergroot het internationaal aanzien van Nederland. We creëren veel goodwill bij andere landen, waardoor we mogelijk meer invloed krijgen via internationale fora als de G20. Onze handelspositie is bovendien gebaat bij een goede relatie met de VS.</p>	<p>Nee, want de missie levert gevaar op voor Nederland in het algemeen en onze manschappen in het bijzonder. Eerdere internationale aanslagen zijn gepresenteerd als vergelding voor de aanwezigheid van troepen in Irak en Afghanistan. Bovendien is Kunduz nog erg onveilig.</p> <p>Nee, omdat het zeer de vraag is of militaire missies leiden tot meer invloed. De laatste vier jaar was Nederland met 1.400 militairen actief in Uruzgan, zonder dat dat een vaste plek in de G20 opleverde. Waarom zou een missie met 545 man meer invloed opleveren?</p>	<p>Het is onduidelijk wat de risico's zullen zijn voor de trainers. Grote vraag is of de trainers binnen de poorten blijven van de zestig opleidingscentra (die zijn veilig) of 'buiten de poort' aan de slag gaan. Volgens de marechausseevereniging Marver/FNV is er vooral behoefte aan coaching van Afghaanse rekruten in het veld. En dat brengt aanzienlijk meer gevaar met zich mee.</p> <p>Het debat over het aanzien van Nederland wordt meestal langs twee argumentatielijnen gevoerd: is dat waar en is dat belangrijk. Met andere woorden: rechtvaardigt een beter imago voor Nederland het gevaar voor onze troepen?</p>	<p>De oorlog tegen het terrorisme gaan we op deze manier niet winnen. De Taliban halen het meeste geld uit opiumhandel. Wij bewaken daar de opiumvelden terwijl onze eigen vijanden daar wapens van kunnen kopen. Hero Brinkman, PVV</p> <p>Laten we wel zijn: deze missie moet er komen van de regering omdat de Amerikanen het vragen. En Nederland gaat hier op in omdat de Nederlandse regering weer in de G20 wil komen. Hero Brinkman, PVV</p> <p>Dit land is absoluut nog niet veilig genoeg. Han Busker, voorzitter Nederlandse Politiebond</p>

GAAT HET HIER WEL OM EEN POLITIEMISSIE?

Feitelijke dimensie	Argumenten	Argumenten	Argumenten	Argumenten	Citaten
<p>De militairen gaan niet mee om te knokken. Premier Mark Rutte</p> <p>Na de val van Srebrenica kwam de aanbeveling dat Nederland bij buitenlandse missies altijd diende te zorgen voor Nederlandse bescherming van mens en materieel. De vliegtuigen zijn daarvoor bedoeld. Premier Mark Rutte</p>	<p>Voorstanders benadrukken dat deze politiemissie in Kunduz wezenlijk verschilt van de missie in Uruzgan. De missie krijgt geen offensief karakter en zal bijdragen aan de wederopbouw van de Afghaanse rechtsstaat. Daarmee maken de voorstanders het zichzelf niet gemakkelijk. Want was in Uruzgan wederopbouw ook niet de belangrijkste taak van de Nederlandse strijdkrachten?</p> <p>Bij nader inzien blijkt Uruzgan toch een 'vechtmisssie', een wezenlijk verschil met de militairen en trainers die naar Kunduz worden uitgezonden om een bijdrage te leveren aan het 'opbouwen' van de rechtsstaat.</p>	<p>Ja, want de missie heeft als doel de Afghaanse rechtsstaat beter te laten functioneren. Dat wordt bereikt door versterking van de civiele politie en de justitiële keten. Militairen worden niet ingezet voor offensieve militaire activiteiten. Daarmee is het bij uitstek een politiemissie.</p> <p>Ja, en de F-16's gaan mee omdat we hebben geleerd van het verleden. In Srebrenica waren we voor de beveiliging van onze militairen volledig afhankelijk van andere landen. We hebben toen besloten dit voortaan anders te doen.</p>	<p>Nee, want de NAVO-missie in Afghanistan is erop gericht om de Taliban te verdrijven. En onze militairen en politietrainers zullen opereren onder de vlag van deze NAVO-missie (ISAF). Bovendien zullen ze niet alleen politie maar ook paramilitairen opleiden. Daarmee kun je het onmogelijk een politiemissie noemen.</p> <p>Nee, want de vier F-16's zeggen genoeg over het militaire karakter van de missie. Die vliegtuigen passen niet binnen het gesuggereerde opleidings- en trainingskarakter. Bovendien wordt een meerderheid van de missie gevormd door militairen.</p>	<p>De precieze aard, invulling en uitwerking van de missie zullen waarschijnlijk veel aandacht krijgen in het politieke debat. Wat is het precieze doel van de missie? Waarom gaan er F-16's mee? Hoe wordt de missie gefinancierd? Worden straks F-16's betaald uit het budget voor ontwikkelingsamenwerking?</p> <p>Onder meer GroenLinks en D66 beschouwen het antwoord op deze vragen cruciaal voor hun stellingname. Het risico is dat het Haagse debat daarmee ver weg komt te staan van de zaken die de meeste burgers belangrijk vinden, wanneer zij hun standpunt over de missie bepalen.</p>	<p>De NAVO richt zich op vechten met de Taliban en de samenwerking met de NAVO is een belangrijk onderdeel van het kabinetsplan. Zolang dat niet vervalt, zal de PvdA de missie niet steunen. Frans Timmermans, PvdA</p> <p>De missie is vooral militair en een beetje politie in plaats van veel politie en een beetje militair. Harry van Bommel, SP</p> <p>Vier F-16's en bijbehorend personeel duiden er op dat het een militaire missie is. Alexander Pechtold, D66</p>

De VVD stemt in met een trainingsmissie in Kunduz en juicht toe dat deze ook aansluit bij de activiteiten van de NAVO. Nederland kan door bij te dragen aan deze missie „blijvend bijdragen aan de internationale veiligheid en de opbouw van Afghanistan”. (31 zetels)	Het CDA staat positief tegenover de politiemissie. Hiermee blijft Nederland betrokken bij Afghanistan. De partij is het erme eens dat het om zowel NAVO als EU-trainers gaat. Wel wil het CDA meer duidelijkheid van het kabinet over de veiligheids garanties. (21 zetels)	De SGP staat „welwillend en positief” tegenover een politiemissie. De opzet – in EU-verband of anderszins – doet er minder toe. Van belang is dat er voldoende beveiligers meegaan. Het moet duidelijk worden of Defensie voldoende mensen en materieel kan leveren. (2 zetels)	D66 is voor een missie omdat Nederland „onderdeel is geworden van de geschiedenis van Afghanistan”. Voorop staat dat het om opleiden van agenten gaat. Ook NAVO-trainingen behoren tot de mogelijkheid. De missie mag niet worden betaald met ontwikkelingsgeld. (10 zetels)	GroenLinks is voor een politiemissie. Voorop staat dat de operatie onder de vlag van de EU plaatsvindt. Maar tegelijk wordt samenwerking met de NAVO niet uitgesloten. De partij wil harde garanties dat de activiteiten toch niet „ontaarden” in een vechtmisssie. (10 zetels)	De ChristenUnie wil eerst meer informatie alvorens ja of nee te zeggen. De partij is niet tegen een politiemissie maar dan moet wel de veiligheid van de Nederlandse trainers en beschermers voorop staan. (5 zetels)	De PvdA kan de nu voorgestelde missie „onmogelijk” steunen. Het gaat volgens de partij niet om het opleiden van agenten maar om het opleiden van paramilitairen. Nu ook de NAVO erbij betrokken is wordt het een militaire missie. (30 zetels)	De PvdD is tegen. „De taak voor Nederland in Afghanistan zit erop”, zegt fractievoorzitter Marianne Thieme. Een ander etiket op de missie plakken door het een politietrainingsmissie te noemen vindt de partij een onacceptabel alternatief. (2 zetels)	De SP is van het begin af aan tegen alle militaire activiteiten van Nederland in Afghanistan geweest. „De hele operatie is een militair bouw pakketje voor het Binnenhof, waarbij de oppositie is uitgenodigd om materiaal aan te leveren”, zegt de partij. (15 zetels)	De PVV wil weg uit Afghanistan. „Nederland heeft genoeg gedaan: wat ons betreft niet één man meer voor wat voor missie dan ook daarheen”. (24 zetels)
---	---	---	--	---	---	--	--	---	---

Sturen naar Afghanistan?

uren. Maar de meningen in de Kamer en de samenleving zijn sterk verdeeld. Politiemissie te sturen? En gaat het hier wel om een politiemissie? Soms lijkt *‘something must be done. This is something. Therefore, this must be done!’*

NEE

Argumenten

STUFTE BLIJVEN IN AFGHANISTAN?

Nee, want Nederland heeft zijn verantwoordelijkheid inmiddels wel genomen. Als relatief klein land hebben we vier jaar lang zo'n 1.400 manschappen ingezet in Uruzgan – twee jaar langer dan oorspronkelijk beloofd. Het is inmiddels mooi geweest; andere landen moeten de fakkel maar overnemen.

Nee, want de situatie in Afghanistan is volstrekt uitzichtloos. Daarmee vervalt onze morele verantwoordelijkheid om een nieuwe missie naar Afghanistan te sturen. Het gaat immers niet om onze intenties, maar om het daadwerkelijke effect van onze inspanningen.

Nee, want Nederland is niet verantwoordelijk voor handhaving van de internationale rechtsorde. Een overheid hoort primair op te komen voor de belangen van haar eigen burgers. Het oplossen van problemen in ons eigen land verdient daarom prioriteit.

Analyse

Opvallend is hoe weinig aandacht uitgaat naar de effectiviteit van een missie in Afghanistan. De tegenstanders noemen het af en toe terloops, terwijl de voorstanders het punt grotendeels verzwijgen. De logica lijkt op dit punt verrassend veel op die van de Britse tv-serie *Yes, Minister*: *“Something must be done. This is something. Therefore, it must be done.”*

Je zou verwachten dat tegenstanders de effectiviteit meer betwisten, en niet enkel als losstaand argument maar in relatie tot het morele vraagstuk.

Citaten

“We hebben de missie naar Uruzgan al twee keer verlengd. Op een gegeven moment komt je eigen geloofwaardigheid op het spel. We worden de ‘gekke henkie’ van de NAVO! Nederland heeft al een ruime bijdrage geleverd vergeleken met andere Europese landen.
Harry van Bommel, SP

“Europa doet het en zal ermee doorgaan uit respect voor de Verenigde Staten, niet uit respect voor Afghanistan. Niemand gelooft nog in Afghanistan.
Europese president Herman van Rompuy, citaat uitgelekt via WikiLeaks

“Nederland hoeft niet langer haantje de voorste te zijn bij internationale militaire acties. We schrappen daarom ook de kreet ‘handhaving internationale rechtsorde’ uit de Grondwet.
Verkiezingsprogramma PVV

STUREN NAAR AFGHANISTAN?

Nee, want de missie levert gevaar op voor Nederland in het algemeen en onze manschappen in het bijzonder. Eerdere internationale aanslagen zijn gepresenteerd als vergelding voor de aanwezigheid van troepen in Irak en Afghanistan. Bovendien is Kunduz nog erg onveilig.

Nee, omdat het zeer de vraag is of militaire missies leiden tot meer invloed. De laatste vier jaar was Nederland met 1.400 militairen actief in Uruzgan, zonder dat dat een vaste plek in de G20 opleverde. Waarom zou een missie met 545 man meer invloed opleveren?

Het is onduidelijk wat de risico's zullen zijn voor de trainers. Grote vraag is of de trainers binnen de poorten blijven van de zestig opleidingscentra (die zijn veilig) of ‘buiten de poort’ aan de slag gaan. Volgens de marechausseevereniging Marver/FNV is er vooral behoefte aan coaching van Afghaanse rekruten in het veld. En dat brengt aanzienlijk meer gevaar met zich mee.

Het debat over het aanzien van Nederland wordt meestal langs twee argumentatielijnen gevoerd: is dat waar en is dat belangrijk. Met andere woorden: rechtvaardigt een beter imago voor Nederland het gevaar voor onze troepen?

“De oorlog tegen het terrorisme gaan we op deze manier niet winnen. De Talibaan halen het meeste geld uit opiumhandel. Wij bewaken daar de opiumvelden terwijl onze eigen vijanden daar wapens van kunnen kopen.
Hero Brinkman, PVV

Dit land is absoluut nog niet veilig genoeg.
Han Busker, voorzitter Nederlandse Politiebond

“Laten we wel zijn: deze missie moet er komen van de regering omdat de Amerikanen het vragen. En Nederland gaat hier op in omdat de Nederlandse regering weer in de G20 wil komen.
Hero Brinkman, PVV

EN POLITIEMISSIE?

Nee, want de NAVO-missie in Afghanistan is erop gericht om de Talibaan te verdrijven. En onze militairen en politietrainers zullen opereren onder de vlag van deze NAVO-missie (ISAF). Bovendien zullen ze niet alleen politie maar ook paramilitairen opleiden. Daarmee kun je het onmogelijk een politiemissie noemen.

Nee, want de vier F-16's zeggen genoeg over het militaire karakter van de missie. Die vliegtuigen passen niet binnen het gesuggereerde opleidings- en trainingskarakter. Bovendien wordt een meerderheid van de missie gevormd door militairen.

De precieze aard, invulling en uitwerking van de missie zullen waarschijnlijk veel aandacht krijgen in het politieke debat. Wat is het precieze doel van de missie? Waarom gaan er F-16's mee? Hoe wordt de missie gefinancierd? Worden straks F-16's betaald uit het budget voor ontwikkelingssamenwerking?

Onder meer GroenLinks en D66 beschouwen het antwoord op deze vragen cruciaal voor hun stellingname. Het risico is dat het Haagse debat daarmee ver weg komt te staan van de zaken die de meeste burgers belangrijk vinden, wanneer zij hun standpunt over de missie bepalen.

“De NAVO richt zich op vechten met de Talibaan en de samenwerking met de NAVO is een belangrijk onderdeel van het kabinetsplan. Zolang dat niet vervalt, zal de PvdA de missie niet steunen.
Frans Timmermans, PvdA

“De missie is vooral militair en een beetje politie in plaats van veel politie en een beetje militair.
Harry van Bommel, SP

Vier F-16's en bijbehorend personeel duiden er op dat het een militaire missie is.
Alexander Pechtold, D66

De ChristenUnie wil eerst meer informatie alvorens ja of nee te zeggen. De partij is niet tegen een politiemissie maar dan moet wel de veiligheid van de Nederlandse trainers en beschermers voorop staan. (5 zetels)

De PvdA kan de nu voorgestelde missie „onmogelijk” steunen. Het gaat volgens de partij niet om het opleiden van agenten maar om het opleiden van paramilitairen. Nu ook de NAVO erbij betrokken is wordt het een militaire missie. (30 zetels)

De PvdD is tegen. „De taak voor Nederland in Afghanistan zit erop”, zegt fractievoorzitter Marianne Thieme. Een ander etiket op de missie plakken door het een politietrainingsmissie te noemen vindt de partij een onacceptabel alternatief. (2 zetels)

De SP is van het begin af aan tegen alle militaire activiteiten van Nederland in Afghanistan geweest. „De hele operatie is een militair bouw pakketje voor het Binnenhof, waarbij de oppositie is uitgenodigd om materiaal aan te leveren”, zegt de partij. (15 zetels)

De PVV wil weg uit Afghanistan. „Nederland heeft genoeg gedaan: wat ons betreft niet één man meer voor wat voor missie dan ook daarheen”. (24 zetels)